

Základní škola a mateřská škola, Bulovka, okres Liberec, příspěvková organizace

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY**PROVOZNÍ ŘÁD ŠKOLY**

Vypracoval:	Mgr. Bc. Michaela Plačková, ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Bc. Michaela Plačková, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	1. 9. 2022
Směrnice nabývá platnosti dne:	1. 9. 2022
Směrnice nabývá účinnosti dne:	1. 9. 2022

I. Obecná ustanovení

1. Na základě ustanovení **písmene a) odstavce 1 § 165 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)** v platném znění a na základě odstavce 2) §7 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je zpracována podle prováděcí vyhlášky č. 410/2005 Sb. **o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.** Směrnice je součástí organizačního řádu školy.

2. Provozní řád je soubor pravidel a opatření spojených se zajištěním hygienických podmínek na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. Zohledňuje věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, režim stravování včetně pitného režimu.

II. Zásobování vodou, pitný režim.

1. Pitná voda je odebírána z veřejného vodovodu, kontrolu hygienických limitů tedy provádí správce veřejného vodovodu.
2. Žáci mají zajištěn pitný režim ve školní jídelně.
3. **Z kapacitních hledisek dodávka vody splňuje požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích:**

na 1 žáka školy musí být k dispozici nejméně 25 l vody na den,

III. Hluk

1. Škola neprovozuje žádnou činnost, při které by hluk překračoval hygienické limity. Pokud jsou ve škole prováděny opravy apod., s dodavateli je smluvně ujednáno, že hlučné práce budou prováděny zásadně v době mimo výuku. Hodnota hluku pronikajícího zvenčí do budovy (doprava, blízké továrny apod.) nepřekračuje hygienické limity.

IV. Vybavování školy

1. Při vybavování školy, nákupech nábytku apod. jsou od dodavatelů vyžadována osvědčení o hygienické nezávadnosti nábytku, vydané Státním zkušebním ústavem. Osvědčení musí obsahovat údaj o tom, že uvedený výrobek je státní zkušebnou schválen, že splňuje požadavek hygienického předpisu a údaj o naměřené koncentraci formaldehydu, který musí být nižší než maximálně povolená hodnota.
2. Místnosti jsou vybaveny nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí a žáků. Velikostní typy školního nábytku a ergonomické zásady práce žáků vsedě odpovídají příloze č. 2 vyhlášky č. 410/2005 Sb. Při používání tabule je dodržen zrakový úhel maximálně 30 stupňů od zadní hrany pracovní plochy prvního stolu žáka před tabulí.
3. Rozsazení žáků v učebně se řídí podle jejich tělesné výšky; dále se přihlíží ke speciálním vzdělávacím potřebám, případným zrakovým a sluchovým vadám a jinému zdravotnímu postižení žáků. Při jiném než obvyklém uspořádání lavic se dbá na to, aby u žáků nedocházelo k jednostrannému zatížení svalových skupin.

V. Údržba školy

1. Pro čištění a úklid školy jsou stanoveny postupy, které jsou zakotveny v pracovních náplních provozních zaměstnanců. Úklid je prováděn v následujícím rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č. 410/2005 Sb:
 - a) denně setřením všech podlah a povrchů na vlhko, u koberců vyčištěním vysavačem,
 - b) denně vynášením odpadků,
 - c) denně za použití čisticích prostředků s dezinfekčním účinkem umytím umývadel, pisoárových mušlí a záchodů,
 - d) nejméně jednou týdně omytím omyvatelných částí stěn hygienického zařízení a dezinfikováním umýváren a záchodů,
 - e) nejméně dvakrát ročně umytím oken včetně rámu a svítidel,
 - f) nejméně dvakrát ročně celkovým úklidem všech prostor a
 - g) malováním jedenkrát za 3 roky nebo v případě potřeby častěji.
2. Součástí čištění je běžná ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace ve smyslu zákona č. 258/2000Sb., jako prevence vzniku infekčních onemocnění a výskytu škodlivých živočichů. Při výskytu hmyzu, hlodavců a dalších živočichů ve škole je proveden speciální ochranný zásah odbornou firmou.

VI. Pracovní podmínky

1. Ve škole není žádné rizikové pracoviště.
2. Škola má zpracovanou směrnici pro Osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou vydávány určenému okruhu zaměstnanců. Seznam je každoročně kontrolován, případně upravován.
3. Pro výuku jsou používány místnosti, které splňují požadavky na osvětlení, vybavení, větrání, velikost a vybavení. V žádné z učeben není překročen maximální počet žáků, daný plošnou výměrou místnosti ve smyslu vyhlášky
4. Pokud jsou žáky školy žáci s podpůrnými opatřeními, jsou pro tyto žáky dle doporučení PPP vypracovány individuální vzdělávací plány.

5. Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu a režim dne vychází zejména z ustanovení školského zákona č. 561/2004 Sb., vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a ze zásad stanovených ve školním vzdělávacím programu) a je stanoveno s ohledem na věkové zvláštnosti dětí i žáků, jejich biorytmus a náročnost jednotlivých předmětů. Při výuce je třeba dbát na prevenci jednostranné statické zátěže vybraných svalových skupin výchovou žáků ke správnému sezení a držení těla.
6. Velká přestávka je využívána za vhodného počasí k pobytu žáků mimo budovu.
7. Ve třídách zajišťují vyučující vhodné podmínky pro výuku zejména sledováním teploty v učebně, dostatečným větráním, pobytem dětí o přestávkách mimo učebnu, dodržováním délky vyučovacích hodin a přestávek, zařazováním relaxačních chviliek a cvičení do hodin, umožňují dětem pít i během vyučování (TV), manipulací s žaluziemi regulují osvětlení třídy a minimalizují osvětlení třídy současně denním i umělým osvětlením. Vedou žáky k otužování a používání přiměřeně teplého oblečení. Sledují přiměřenost velikosti lavic a židlí pro žáky a ve spolupráci se školníkem zajišťují potřebnou výměnu za větší velikosti.
8. Pravidelným střídáním zasedacího pořádku řad nebo jiným způsobem mění umístění žáků ve třídě tak, aby se pro žáky měnil úhel pohledu na tabuli. Také vedením žáků ke správnému sezení a držení těla přispívají k prevenci jednostranné statické zátěže určitých svalových skupin.
9. Na počítačových pracovištích klávesnice musí být při trvalé práci oddělena od obrazovky, aby zaměstnanci umožnila zvolit nejvhodnější pracovní polohu. Volná plocha mezi předním okrajem desky stolu a spodní hranou klávesnice musí umožňovat opření rukou i zápěstí. Povrch klávesnice musí být matný, aby na něm nevznikaly reflexy. Písmena, číslice a symboly na tlačítkách musí být dobře čitelné a kontrastní proti pozadí. Rozměry desky stolu musí být zvoleny tak, aby bylo možné proměnlivé uspořádání obrazovky, klávesnice a dalšího zařízení. Deska pracovního stolu a dalšího zařízení musí být matná, aby na ní nevznikaly reflexy. Držák pro písemnosti musí být umístěn co nejbližší k obrazovce, tak aby pohyby hlavy a očí byly omezeny na minimum. Opěrka pro dolní končetiny musí být poskytnuta každému, kdo ji vyžaduje. (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).

VII. Mimoškolní akce žáků

1. Pro každou mimoškolní akci žáků je určen pedagogický zaměstnanec školy jako vedoucí akce. Ten zajišťuje dodržení podmínek pro pořádání akce (školský zákon č. 561/2004 Sb., vyhláška č. 106/2001Sb.o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti,...). Vede záznamy o předepsaných náležitostech – souhlas rodičů s účastí dítěte, prohlášení rodičů o zdravotním stavu, potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dítěte a osob zúčastňujících se akce, poučení žáků o BOZP, pojištění.
2. U zahraničních výjezdů žáků zajišťuje zaměstnanec školy pověřený vedením této akce stejné náležitosti a navíc speciální pojištění žáků, oznámení pořádání akce nadřízenému orgánu apod. podle směrnice školy k pořádání zahraničních výjezdů.
3. Ve školách v přírodě se výuka zajišťuje v místnosti odpovídající požadavkům na učebny v parametrech osvětlení a v mikroklimatických podmínkách podle vyhlášky č. 410/2005 Sb. s plochou minimálně 1,5 m² podlahové plochy na 1 žáka. Pokud se volný čas tráví ve vnitřních prostorách, musí tyto odpovídat zejména charakteru jídelny nebo denní místnosti s plochou minimálně 1,5 m² na 1 žáka nebo minimálně 3 m² na 1 dítě předškolního věku.

VIII. Osvětlení

1. Všechny prostory sloužící k výuce mají zajištěno vyhovující denní osvětlení, směr osvětlení je zpravidla zleva a shora, kromě případů, kdy to vyžaduje organizace výuky (skupinová práce, ...). Pro ochranu před oslněním a pro zajištění zrakové pohody jsou okna opatřena vytahovacími meziokenními žaluziemi s natáčecími lamelami. Umělé osvětlení v učebnách zajišťuje celkové osvětlení učebny a zvláště tabule. V učebnách, tělocvičně a jídelně je použito zářivkové osvětlení. Zářivková osvětlovací tělesa jsou opatřena kryty zamezujícími blikání světla. Umělé osvětlení lze použít jako doplňující pro denní světlo, postupně lze zapínat svítidla umístěná rovnoběžně s osvětlovacími otvory.
2. Úroveň denního i umělého osvětlení prostorů se zobrazovacími jednotkami je v souladu s normovými hodnotami a požadavky.
3. Pracoviště u zobrazovacích jednotek jsou umístěna tak, aby žáci nebyli oslňováni jasným osvětlovacím otvory a ani se jim tyto otvory nezrcadlily na zobrazovací jednotce. Svítidla jsou vhodně rozmístěna tak a mají takové rozložení jasů a úhly clonění, aby se nezrcadlila na zobrazovací jednotce a nedocházelo ke ztížení zrakového úkolu.
4. Vzdálenost očí od zobrazovací jednotky je nejméně 0,5 m od horního okraje zobrazovací jednotky ve výši očí. U pracovišť se zobrazovacími jednotkami je pro zachování dobrých podmínek vidění, zrakové pohody i vyhovující pracovní polohy zajištěna pro všechny uživatele možnost úprav pracovního místa podle jejich individuálních potřeb (zejména podle tělesné výšky a prováděných činností) a regulace denního osvětlení. Na obrazovce zobrazovací jednotky se nesmí vyskytovat kmitání, plavání či poskakování znaků, řádků, střídání jasů a podobně. Jas a kontrast mezi znaky a pozadím na obrazovce musí být snadno regulovatelný i vzhledem k okolním podmínkám. Obrazovka musí svou konstrukcí umožňovat posunutí, natáčení a naklání podle potřeby zaměstnance. Jas obrazovky nesmí být menší než 35 cd/m^2 . (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).
5. Žáci se zrakovým postižením sedí na místech ve třídě s nejlepším osvětlením, popř. vpředu.
6. Regulace denního osvětlení, rozložení světla a zábrana oslnění je řešena v souladu s normovými požadavky.
7. Pro většinu zrakových činností v zařízeních i provozovnách pro výchovu a vzdělávání se je směr osvětlení zleva a shora, umístění řad svítidel u umělých osvětlovacích soustav rovnoběžně s okenní stěnou nad levý okraj lavic.
8. Osvětlení tabule odpovídá normovým hodnotám. Tabule mají matný povrch, kromě tabulí, na které se nepíše křídou.

IX. Větrání

1. Všechny prostory využívané pro pobyt žáků v budově škole – učebny, šatny, WC, školní družina – jsou přímo větratelné. Ve školní jídelně je zajištěno přímé větrání. Intenzita větrání odpovídá požadavkům přílohy č. 3 vyhlášky č. 410/2005 Sb. o **hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Okna jsou zajištěna proti rozbití v důsledku průvanu. Ovládání ventilačních otvorů je dosažitelné z podlahy.**

X. Vytápění a parametry mikroklimatických podmínek

1. Parametry mikroklimatických podmínek:

- Zima

učebny, pracovny, družiny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 22 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{g\text{min}} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C .

tělocvičny:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 20 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{g\text{min}} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C ,

při poklesu teploty vzduchu v učebnách určených k dlouhodobému pobytu dětí a žáků ve třech po sobě následujících dnech pod 18°C , ne však méně než na 16°C , nebo při poklesu teploty vzduchu v těchto učebnách v jednom dni pod 16°C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání zastaven.

- Léto

učebny, pracovny, družiny, tělocvičny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 28^\circ \text{C}$,

maximální výsledná teplota v místnosti $t_{g\text{max}} = 31^\circ \text{C}$,

při extrémních venkovních teplotách, kdy maximální venkovní teplota vzduchu je vyšší než 30 stupňů Celsia a kdy je $t_{g\text{max}}$ vyšší než 31 stupňů Celsia, musí být přerušeno vyučování nebo zajištěno pro žáky jiné náhradní opatření, např. jejich pobyt mimo budovu a zajištěním pitného režimu.

2. Relativní vlhkost je celoročně v rozmezí 30 - 70 %.

3. Rychlost proudění vzduchu je celoročně 0,1 - 0,2 m/s.

4. Orientační kontrolu teploty vzduchu v prostorách s trvalým pobytém je nutno zabezpečit pomocí nástěnných teploměrů. Teploměry se nesmí umísťovat na obvodové stěny místností, to znamená stěny s okny a stěny vystavené přímému dopadu slunečního záření.

XI. Vybavení školy

1. Všechna tělesa ústředního topení ve školních prostorách jsou zajištěna kryty proti úrazu.
2. Stěny chodeb, jídelny a tělocvičny a nosné sloupy v těchto prostorách jsou pro zamezení úrazů opatřeny dřevěným obložením.
3. V tělocvičně jsou okna a svítidla zajištěna kryty a sítěmi proti rozbití. Otevírání ventilačních oken je zajištěno.
4. Ve škole se nevyskytují dveře kývavé nebo turniketové.
5. Zasklená dveřní křídla a všechny prosklené plochy v úrovni dveří jsou opatřeny bezpečnostním sklem.
6. Všechny dveře ve výukových prostorách mají jednotnou šířku 900 mm.
7. Ve všech výukových prostorách je umístěno aspoň jedno umývadlo s přítokem pitné vody.

8. Podlahy. V učebnách, jídelně, školní družině, jsou podlahy opatřeny PVC. Chodby, vstupní schody do budovy, schody uvnitř budovy a vstupní hala před šatnami a šatny mají dlažbu.
9. Centrální lékárnička je umístěna ve sborovně. U lékárničky je umístěn traumatologický plán a seznam obsahu lékárničky. Obsah doplňuje pověřený učitel vždy k zahájení školního roku a pak průběžně podle výsledků kontrol a požadavků vyučujících.
10. Při výuce pracovní výchovy v základních školách mají žáci vytvořenu možnost odkládání civilního oděvu a mytí rukou.
11. V učebnách jsou vytvořeny relaxační koutky s odpovídajícím vybavením umístěné mimo prostor lavic.
12. Při volbě rostlin a dřevin vysazovaných na pozemky určené pro zařízení a provozovny pro výchovu a vzdělávání musí být zohledněna ochrana zdraví dětí a žáků a jejich rozumové schopnosti. Nově vysazované dřeviny nesmí snižovat požadované parametry denního osvětlení ve vnitřních prostorách okolních budov. Vzdálenost sazené dřeviny od obvodové zdi budov by měla být stejná, jako je její předpokládaná maximální výška. Vysazené rostliny, travnaté plochy a dřeviny musí být řádně udržovány. Pro venkovní hrací plochy musí být zabezpečen přívod vody ke kropení a čištění v kvalitě závlahové vody I. třídy jakosti odpovídající normovým hodnotám.
15. Počty hygienických zařízení v provozovnách pro výchovu a vzdělávání:
 - a) v předsíňkách záchodů 1 umyvadlo na 20 žáků,
 - b) 1 záchod na 20 dívek,
 - c) 1 pisoár na 20 chlapců,
 - d) 1 záchod na 20 chlapců,

XII. Nebezpečné chemické látky

1. Jedovaté látky nejsou ve škole používány, všechny látky tohoto charakteru byly ze skladu chemických látek vyřazeny. Nebezpečné látky jsou skladovány v uzamykatelných místnostech, do kterých nemají žáci školy přístup.
2. Nebezpečné a toxické látky a odpady, které vznikají při činnosti školy, jsou likvidovány předepsaným způsobem. Skladování těchto látek zajišťuje v rámci své pracovní náplně školnice v uhlírně. V pravidelných intervalech, nejméně dvakrát ročně zajišťuje likvidaci tohoto odpadu odvozem do specializované sběrně.
3. Uživatelé venkovních hracích ploch určených pro hry a sport, tj. zejména vyučující tělesné výchovy a vychovatelka školní družiny zkontrolují čistotu těchto ploch, případné znečištění nebo výskyt injekčních stříkaček či jehel hlásí školnici, která zajistí odstranění závad.
4. Rostliny a dřeviny vysazené v areálu školy odpovídají projektu školy, nejsou zde jedovaté rostliny, ani alergizující dřeviny. Pokos trávy provádí zaměstnanci OÚ Bulovka. Pokos je prováděn v intervalech, které zamezují výskytu kvetoucích trav.

XIII. Psychohygienická opatření

- Ochrana žáka před přetěžováním a stresovými situacemi
 - o Třídní učitelé se seznámí se zdravotním stavem všech žáků a informují o něm ostatní vyučující, především učitele TV

- Při výchovně vzdělávacím procesu volí učitelé vhodné, věku přiměřené postupy, posilující kladnou motivaci
- Při prověřování a hodnocení přihlížejí vyučující k možnostem žáka připravit se (zdravotní stav, problémy v rodině, delší nepřítomnost,)
- Objektivně seznamují rodiče se schopnostmi žáka a čelí tlakům na neúměrné nároky na dítě. Snaží se usměrňovat rodiče i při volbě povolání.
- Učitelé dodržují délku hodin a přestávek, členění hodin na zátěžové a klidové části.

2. Výchova ke zdraví

- Vyučující dbají na průběžné větrání učeben v průběhu vyučování. Zároveň kontrolují přiměřené oblečení.
- Žáky s příznaky infekčních onemocnění učitelé a vychovatelka neprodleně izolují a předají rodičům.
- V období zvýšeného počtu infekcí nebudou sjednávány akce, při kterých se shromažďují žáci z více tříd, či škol.
- Žákům se zdravotním postižením třídní učitelé umožní, na doporučení lékaře, užívat dvojí učebnice.
- Třídní učitelé povedou žáky k pravidelnému a dostatečnému pitnému režimu.

3. Výchova k pohybu

- Třídní učitelé informují rodiče o významu dodržování režimu dne (pohyb na čerstvém vzduchu, dostatečný spánek, zdravá výživa,)
- Mimořádnou pozornost věnují učitelé tělesné výchovy posilování kladného vztahu k pohybu a zvyšování tělesné zdatnosti a odolnosti.
- Činnost ŠD bude vychovatelka směřovat do přírody, pokud to počasí dovolí
- V průběhu vyučovacích hodin učitelé zařazují relaxační cvičení formou tělovýchovných chvil, dechových cvičení.
- Ve spolupráci s rodiči usměrňují učitelé děti k výběru mimoškolní činnosti s tělovýchovným zaměřením.
-

XIV. Závěrečná ustanovení

1. Jeden výtisk provozního řádu je trvale uložen ve sborovně, na místě trvale přístupném všem zaměstnancům školy. Provozní řád byl projednán na pedagogické radě dne 1. 9. 2022. Seznámení s provozním řádem tvoří součást vstupního a periodického školení zaměstnanců školy. Kontrola provádění jednotlivých ustanovení je součástí každoroční veřejné prověrky BOZP.
2. Změny provozního řádu jsou prováděny formou číslovaných doplňků.
3. Orgány ochrany veřejného zdraví mohou nařídit úpravu provozního řádu.
4. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: Mgr. Bc. Michaela Plačková
5. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2022

V Bulovce dne 1. 9. 2022

Mgr. Bc. Michaela Plačková
ředitelka školy

Příloha - související předpisy

Provozní řád se řídí zejména předpisy uvedenými v příloze.

- *školský zákon č. 561/2004 Sb.,*
- *zákon o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000Sb.*
- *vyhláška č. 106/2001Sb.o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti*
- *Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých*
- *Vyhláška č. 137/2004Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných*
- *vyhláška č. 137/1998Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu*
- *vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání*
- *vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných*
- *vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání*
- *nařízení vlády č. 101/2005 Sb. o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí*